

Megjelent a Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei évkönyve

Collectanea Sancti Martini. A Pannonhalmi Főapátság gyűjteményeinek Értesítője I. (szerk.: Dénesi Tamás, Dejcsecs Konrád), Pannonhalma, Pannonhalmi Főapátság Gyűjteményei, 2013. 382 p.

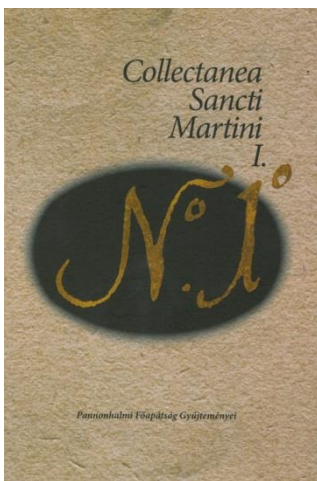
A borítón olvasható ajánló:

Szent Márton Monostorának kulturális intézményei, gyűjteményei – könyvtár, levéltár, múzeum – gondos rendben hagyományozták át a múlt írásos és tárgyi emlékeit. The-saurus a monostor kultúrája, amelyből a kutatóknak újat és régít egyaránt elő lehet, és elő kell hozniuk.

A jelen sorozat annak jele, hogy a gyűjtemények eleve-nek, gazdagítani kívánják monostorunk kortárs szellemi környezetét, és párbeszédben szeretnének maradni vele.

Tartalom:

Tanulmányok: Dejcsecs Konrád OSB: Utazások egy Nagy Szent Gergely-kódex körül – Megfontolások a Dialógusok könyvének 7-11. századi recepciójáról -- Sztulik-Kniesl Balázs: Preces germanicae pro singulis horis cum iconibus, avagy egy unikális képi-szöveges emlék a 17. századból – Dénesi Tamás: Adalékok Montecassino és a magyarországi bencések kora újkori kapcsolatahoz -- Forgó András: Az osztrák bencések és a magyarországi nagypolitika. A bécsi skót apátság adminisztrátorának jelentései az 1764-1765. évi pozsonyi országgyűlésről -- Vörös Géza: Források a magyarországi bencés rend 1945 utáni történetéhez. Ben-

cések a politikai rend-
őrség dokumentumai-
ban -- Bandi István:
„A mi történetünk” –
bencés diákok meg-
hurcolása az 1950-es
évek elején -- Petes
Róbert: Elszigeteltség
és a szabadulás kérdő-
jelei. Polgár Vilmos
küzdeme a politikai
rendőrség szorításában
a pártállami diktatúra
idején -- Várszegi
Asztuk OSB: Legányi
Norbert pannonhalmi

főapát a II. Vatikáni Zsinat harmadik
ülésszakán (1964. szeptember 14-
december 21.)

Közzelmények: László Csaba: Kutatói
megfigyelések a pannonhalmi bazilika
belső felújításakor -- Kovács Eszter:
Bohuslav Balbín és a bencések -- Borián
Elréd OSB: Források Habsburg József
Ágost főherceg bencés diákságáról -- Bo-
ros Zoltán: A dömölki apátság
archontológiája 1802 és 1950 között --
Várszegi Asztrik OSB: A pannonhalmi
székesegyház 70 éve basilica minor --
Somorjai Adám OSB: Magyar bencések
Nyugaton (1931-1992) -- Rendtörténeti
vázlat -- Bitai Judit-Hegedűs Éva: A mu-
zeális állomány feltárása a Pannonhalmi
Főapátsági Könyvtárban -- Richnovszky

Andor-Rékási József: A Pannonhalmi Bencés Gimnázium mollusca-gyűjteménye III.

Szemle: *R. Várkonyi Ágnes:* Örökség és küldetés

Részlet az előszóból:

A bencés monostorok kezdettől fogva sorsközösséget vállaltak közvetlen környezetükkel, a vidékkel, a tájjal, amelyben éltek. Sorsközösségük a dialógus volt: szerzeteséletük megszólította a környezetet, ők pedig hagyták, hogy környeze-

tük szóljon hozzájuk, alakítsa őket. Szent Márton pannonhalmi monostora így ágyazódik bele szellemi, valamint közvetlen környezetébe: a kezdetektől párbeszédet folytat a korára jellemző kultúrával, hol alakítva azt, hol pedig alakulva a dialógus révén. Az ezer esztendő elteltével párbeszédbe kell lépnie saját történelmével, hagyományával és intézményrendszerével is, őriznie és kutatnia kell azt, ami az évszázadok során növekedett és megőrződött.

ÖRÖKZÖLD

Ebben a rovatban olyan írásokat adunk közre, amelyek ugyan nem napjainkban íródtak, de a könyvtáros szakma számára örökre aktuálisak maradnak.

Egy kis antikvár iskola

A könyv értékének megállapítása az antikvár szakmai legszebb, de legnehezebb része.

A könyv tartalmát először politikai szempontból vizsgáljuk. A nem kívánatos könyvek (fasiszta stb.) az értékelésnél zárhatók. Ki kell azonban emelni az értéktelen könyvek közül azokat a tudományos könyveket, amelyek, ha nem is felelnek meg tartalmilag a mai időknek, tudományos célra használható forrásmunkák. (Irodalomtörténeti, filozófiai stb. munkák.) A legkönnyebb a szépirodalmi könyvek kiválogatása és értékelése, mert ezek árendszere nagyjában kialakult.

Ha olyan könyv kerül a kezünkbe, amelyet sohasem láttunk, akkor a tárgyi tudáson alapuló összehasonlító módszert és a bibliográfiát vesszük igénybe. De gondolkodjunk a külföldi könyvkereskedelemben

tapasztalható áranarchiára (pl. az egyik külföldi katalógus Dickens: *The Buttle of Life* 1846-os első kiadását hétszáz, egy másik tíz dollárért ajánlja.) Különös értékük van a régi, híres műfordításoknak (pl. Bérczy Károlytól Puskin *Anyéginje*, Arany *Shakespeare fordításai*.) Külön értéket jelent a könyv ritkasága is. Ilyenek az ősnymtatás hőskorában nyomtatott könyvek, az „unicum”-ok. (A magyar vonatkozású könyvek közt a Hess nyomtatásában megjelent két könyv a legértékesebb.) Becsessé tehet egy könyvet elko-bozták, vagy bevonták. Emeli a könyv értékét híres szerzők aláírása vagy dedikálása. Ezen kívül az illusztrációk, híres festők rajzai, vagy metszetei.

Nagyban hozzájárul a könyv értékéhez, ha a könyvhöz valami nevezetesebb ese-